

Les llagostes de Columbretes.

Les Columbretes constituïxen un arxipèleg d'illes i illots d'origen volcànic, situat a 30 milles marines de les costes de Castelló.

Durant anys la pesca era lliure en què es coneixia com un dels caladors de llagostes més productiu del mediterrani ibèric. En 1990 es va crear la reserva marina d'interès pesquer, a fi de protegir un hàbitat espletat per la intensa activitat extractiva.

Amb el pas dels anys la vigilància i la gestió de les illes ha esdevingut un dels exemples més evidents del cridat efecte reserva. Era previsible que tal efecte fora evident en l'espècie més emblemàtica de l'arxipèleg, la llagosta roja.

Este crustaci decàpode no és l'únic que habita els fons. Un parent pròxim, el llamàntol, molt més escàs, també és freqüent en les Columbretes. Entre ambdós espècies, pertanyents al subordre *Reptantia*, hi ha diferències notables; el llamàntol està armat amb fortes pinces, mentres que les extremitats de les llagostes són menys robustes. Encara que no és habitual, de vegades és possible observar-les juntes mentres es desplacen pel fons.

L'estudi de l'efecte reserva es realitza dins i fora de la reserva marina. Es registra l'evolució de la població, l'estructura demogràfica en l'interior de la reserva, els moviments dels adults i la dispersió larvària des de dins cap a fora en la zona d'interfase, així com la densitat de reclutes i la distribució de les captures en l'exterior de la reserva.

Per a obtindre eixa informació cal realitzar pesques experimentals amb nasas ordís, estimar l'abundància, registrar la relació entre la talla i el pes, l'edat i la fecunditat. A més es marquen i se segueixen programes de captura i recaptura, a fi de completar els paràmetres demogràfics, biològics i de la dinàmica de la població.

Després de set anys de protecció, la població protegida és entre 5 i 20 vegades més abundants que la dels caladors pròxims. A més, s'ha constatat una relació inversa entre l'abundància de llagostes i la distància a la reserva, en els límits de la qual es registra una pesca notable.

En general la població es manté estable, encara que hi ha fluctuacions, sobretot dels grans mascles i dels reclutes immadurs.

Quant al potencial d'exportació d'ous i larves, s'ha demostrat que en la reserva augmenta 6 vegades respecte a caladors poc explotats, i 20 vegades, respecte als molt explotats.

La dieta bàsica de la llagosta, que s'alimenta a la nit, es basa en mol·luscos, altres crustacis i equinoderms, i la completa amb algues i restes de carronya.

Els mascles tenen un creixement superior al de les femelles, i han demostrat ser més longeus del que es pensava, ja que arriben a viure entre 20 i 25 anys. Els seus desplaçaments són limitats, entre 2 i 3 km, si bé els grans mascles poden arribar a 4 o 5 km.

El cicle reproductor és lent, ja que no aconseguen la primera maduresa fins als 4 anys. El cicle larvari és complex, amb 19 mudes i 2 metamorfosi, i realitza l'assentament en el fons amb una grandària aproximat de 2 cm.

Estes llagostes ja marcades tornen cap als fons de les Columbretes per a poder continuar informant de l'estat d'una espècie que gràcies a la protecció es recupera de la sobrepesca.